

RAPORT Z WIZYTACJI **(ocena programowa)**

WZÓR

**dokonanej w dniach 6-7 listopada 2014 r. na kierunku „nawigacja”
prowadzonym w obszarze nauk technicznych na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia
o profilu praktycznym realizowanych w formie studiów stacjonarnych
i niestacjonarnych na Wydziale Nawigacji i Uzbrojenia Okrętowego
Akademii Marynarki Wojennej im. Bohaterów Westerplatte w Gdyni**

przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:
przewodniczący: prof. dr hab. inż. Jan Ogonowski – członek PKA
członkowie: dr hab. inż. Janusz Uriasz – członek PKA
prof. dr hab. inż. Stanisław Oszczak – ekspert PKA
mgr Wioletta Marszelewska – ekspert PKA ds. formalno-prawnych
Patrycja Florczuk – ekspert PKA ds. studenckich

Krótką informacją o wizytacji

Ocena jakości kształcenia na kierunku „nawigacja” prowadzonym na Wydziale Nawigacji i Uzbrojenia Okrętowego Akademii Marynarki Wojennej im. Bohaterów Westerplatte w Gdyni została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2014/2015. Polska Komisja Akredytacyjna po raz pierwszy oceniała jakość kształcenia na ww. kierunku.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Raport Zespołu wizytującego został opracowany po zapoznaniu się z przedłożonym przez Uczelnię raportem samooceny oraz na podstawie przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji, spotkań i rozmów przeprowadzonych z władzami Uczelni i Wydziału, pracownikami i studentami ocenianego kierunku, hospitacji zajęć, przeglądu infrastruktury dydaktycznej oraz oceny losowo wybranych prac dyplomowych.

Władze Uczelni i Wydziału stworzyły bardzo dobre warunki do pracy Zespołu wizytującego.

1. Koncepcja rozwoju ocenianego kierunku sformułowana przez jednostkę¹.

1) Misja, wizja i strategia rozwoju Akademii Marynarki Wojennej im. Bohaterów Westerplatte na lata 2011-2020 została przyjęta uchwałą Senatu nr 36/2011 z dnia 22 grudnia 2011 roku.

Misją Akademii Marynarki Wojennej jest tworzenie warunków, zapewniających bezpieczeństwo i rozwój gospodarczy Rzeczypospolitej Polskiej na morzu, poprzez: szerzenie wszechstronnej wiedzy, prowadzenie badań naukowych, kształcenie i wychowanie studentów.

Uczelnia wyznacza sobie trzy zasadnicze cele strategiczne na lata 2011–2020:

1. Uzyskanie wysokiej jakości i zdolności kształcenia kadr Sił Zbrojnych RP (zwłaszcza Marynarki Wojennej RP) i studentów cywilnych.
2. Podniesienie skuteczności pozyskiwania i wdrożeń prac naukowo-badawczych.
3. Poprawa efektywności i sprawności zarządzania Uczelnią oraz funkcjonowania jej administracji.

¹Punkty 1 – 8 wraz z podpunktami odpowiadają kryteriom określonym w statucie Polskiej Komisji Akredytacyjnej.

Głównym zadaniem Wydziału Nawigacji i Uzbrojenia Okrętowego (WNIUO) jest organizacja i prowadzenie działalności dydaktyczno-wychowawczej oraz naukowo-badawczej dla potrzeb Marynarki Wojennej, resortu Obrony Narodowej oraz gospodarki morskiej i ogólnie regionu Pomorza.

Strategia Wydziału, przyjęta na posiedzeniu Rady Wydziału w dniu 18 stycznia 2012 roku (Uchwała nr 2/11/12) zakłada kształcenie wysoko wykwalifikowanej kadry dla potrzeb Marynarki Wojennej, armatorów oraz gospodarki morskiej. W szczególności strategia ta obejmuje:

1. Zoptymalizowanie i udoskonalenie oferty edukacyjnej Wydziału dla potrzeb Sił Zbrojnych RP, a zwłaszcza Marynarki Wojennej RP, bezpieczeństwa państwa i gospodarki morskiej,
2. Podwyższenie do A kategorii Wydziału.
3. Podniesienie jakości i efektywności prowadzonych prac naukowo-badawczych.

Kierunek „nawigacja” wpisuje się w każdy z w/w celów. W ramach prowadzonego kierunku zostały podjęte następujące działania operacyjne, które zmierzają do realizacji założonych celów strategicznych:

1. W obszarze kształcenia/doskonalenia zawodowego - unowocześniono i uatrakcyjniono ofertę studiów na kierunku poprzez wprowadzenie nowych specjalności,
2. W obszarze działalności naukowej i badawczej - podjęto działania celem pozyskania większej liczby projektów badawczych, po raz pierwszy pozyskując również projekty z zagranicy, a także zintensyfikowano proces zacieśniania współpracy z instytucjami i przedsiębiorstwami, które stały się partnerami przemysłowymi i naukowymi przy pozyskiwaniu funduszy na realizację prac i projektów naukowych,
3. W obszarze rozwoju kadry - pozyskano nowych pracowników mających wybitne doświadczenie zawodowe (m.in. kapitan żegluga wielkiej oraz były szef Biura Hydrograficznego MW). Podjęto również działania w celu pozyskania młodych pracowników poprzez wspólną inicjatywę środowiskowych studiów doktoranckich prowadzonych z Uniwersytetem Gdańskim oraz Instytutem Oceanologii PAN,
4. W obszarze inwestycji - zmodernizowano lub wybudowano nowe symulatory, w ramach Planu Modernizacji Sił Zbrojnych gruntownie zmodernizowano i rozbudowano laboratoria łączności i radiolokacji, a kolejne laboratoria (Urządzeń Nawigacyjnych oraz Systemów Radionawigacyjnych) wpisano do realizacji na kolejne lata.

Zatem system kształcenia na kierunku „nawigacja”, przez odpowiedni dobór przedmiotów w planach studiów, uwzględniający międzynarodowe konwencje o wyszkoleniu marynarzy (Akt końcowy rezolucji i zaleceń wynikających z prac Konferencji Manilia, 21-25 czerwca 2010), wsparty współpracą z innymi ośrodkami akademickimi oraz instytucjami państwowymi związanymi z administracją morską i podmiotami gospodarczymi pozwala kształtować podstawowe wartości i cele sformułowane w Misji Akademii Marynarki Wojennej. Studia na kierunku „nawigacja” odpowiadają założeniom strategii Wydziału Nawigacji i Uzbrojenia Okrętowego. Ich koncepcja umożliwia bowiem łączenie gruntownego opanowania wiedzy technicznej i umiejętności dostosowania do zmieniających się wymogów międzynarodowego rynku pracy.

Zespół Oceniający stwierdza związek kierunku studiów „nawigacja” ze strategią rozwoju, w tym z misją uczelni. Spełniony jest zatem zapis **rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r., poz. 131), § 9 ust. 1, punkt 2.**

Na kierunku „nawigacja” oferowanych jest sześć specjalności, z których jedna (Eksploatacja Okrętowych Systemów Pokładowych - EOSP) oznacza jednoczesny wybór kariery żołnierza zawodowego, albowiem MON oczekuje ukończenia tej specjalności. Z pozostałych pięciu student po ukończeniu 4. semestru może dokonać wyboru spośród:

- a. Hydrografia i systemy informacji przestrzennej,
- b. Nawigacja i zarządzanie bezpieczeństwem morskim,
- c. Eksploatacja statku handlowego,
- d. Nadzór i zagospodarowanie polskich obszarów morskich,

e. Nawigacyjna obsługa sektora offshore.
Specjalności oznaczone literami c, d oraz e zostały wprowadzone wraz z rokiem akademickim 2014/2015.

Traktując jako priorytet konieczność ciągłego dostosowywania się do zmiennych warunków otoczenia i podejmowania nowych wyzwań Wydział utrzymuje stałą współpracę z sektorem potencjalnych pracodawców reprezentujących gałęzie gospodarki województwa pomorskiego. Szczególną rolę odgrywają w tym procesie instytucje i przedsiębiorstwa, których działalność jest związana z gospodarką i bezpieczeństwem morskim.

Przedstawiciele firm (jednostek wojskowych w przypadku podchorążych) realizujących praktyki studenckie uczestniczą w formułowaniu/opracowywaniu programów kształcenia, proponują nowe formy oferty edukacyjnej i prowadzą prezentacje dla studentów, również w postaci wykładów otwartych, w których uczestniczą studenci i pracownicy naukowo-dydaktyczni.

Co dwa lata Instytut Nawigacji i Hydrografii Morskiej, będący wiodącym instytutem w odniesieniu do kierunku „nawigacja” organizuje międzynarodową konferencję pod hasłem „Nawigacyjne zabezpieczenie działalności ludzkiej na morzu NavSup”, z udziałem specjalistów i pracodawców, na których studenci mają możliwość dowiedzieć się o nowych technologiach, możliwych kierunkach rozwoju tych technologii oraz praktycznych zastosowaniach. Niejednokrotnie również studenci referują wyniki najlepszych prac magisterskich.

Realizacja zadań dydaktycznych przez WNiUO AMW jest efektem nie tylko ugruntowanych już standardów kształcenia w obszarze nauk technicznych dotychczas realizowanych w zakresie nawigacji i bezpieczeństwa na morzu, ale również wynikiem doświadczeń własnych wynikających z realizacji przedsięwzięć naukowo – badawczych, wśród których należy wyróżnić projekty wykonywane dla EDA (European Defence Agency), ESA (European Space Agency), FRONTEx (Europejska Agencja Zarządzania Współpracą Operacyjną na Zewnętrznych Granicach Państw Członkowskich). W zakresie działalności dydaktycznej i naukowo – badawczej Wydział ściśle współpracuje z komórkami Dowództwa MW, Biurem Hydrograficznym MW, Centrum Techniki Morskiej w Gdyni, Wojskową Akademią Techniczną, Politechniką Warszawską, Politechniką Gdańską, Politechniką Koszalińską, Akademią Górniczo – Hutniczą, Akademią Morskimi w Gdyni i Szczecinie, Uniwersytetem Warmińsko-Mazurskim, Urzędami Morskimi w Gdyni, Słupsku i Szczecinie, a także takimi firmami jak Astri Polska, Asseco, Sunreef Yachts.

Wymienione powyżej elementy oferty dydaktycznej oraz przykłady współpracy, przede wszystkim wspólne projekty badawcze, oraz konsultacje i spotkania na konferencjach, wskazują na różnorodność i innowacyjność oferty kształcenia oraz możliwości jej elastycznego kształtowania.

2) W procesie wypracowania koncepcji kształcenia na kierunku „nawigacja” uczestniczyli członkowie Kolegium Instytutu Nawigacji i Hydrografii Morskiej, a także Kolegium Dziekańskiego. Programy przedyskutowane na spotkaniach roboczych były następnie przedstawiane, po zasięgnięciu opinii przedstawicieli Samorządu Studentów AMW, do zatwierdzenia na posiedzeniach Rady WNiUO. W czasie tych konsultacji pierwszoplanowymi kryteriami oceny przedstawianych propozycji były założenia dotyczące efektów kształcenia wynikające **z rozporządzenia MNiSW w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacyjnych dla Szkolnictwa Wyższego z 2 listopada 2011 r.**

Efekty kształcenia dla studiów 1. i 2. stopnia na kierunku „nawigacja” przyjęte zostały uchwałą Senatu AMW nr 23/2012 z 23 kwietnia 2012 r. a następnie skorygowane uchwałą Senatu AMW nr 45/2013 z 19 września 2013r. Adaptacja programów kształcenia do określonych przez Ministerstwo Krajowych Ram Kwalifikacji prowadzona była na Wydziale Nawigacji i Uzbrojenia Okrętowego zgodnie z właściwymi uchwałami Senatu AMW, ostatnia korekta nastąpiła w związku z Uchwałą Senatu AMW nr 32/2013 z 13 czerwca 2013 r. w sprawie wytycznych w zakresie tworzenia programów kształcenia w Akademii Marynarki Wojennej.

Programy te dodatkowo korygowane były latem 2014 roku w związku z wejściem w życie **rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dn. 5 lutego 2014r w sprawie ramowych**

programów szkoleń i wymagań egzaminacyjnych dla marynarzy działu pokładowego (Dziennik Ustaw 2014 r. poz. 258) oraz wytycznymi MON w sprawie standardu kształcenia kandydatów na żołnierzy zawodowych.

W procesie określania kierunkowych efektów kształcenia i dostosowywania do nich programów studiów brali udział interesariusze wewnętrzni (kadra zarządcza Uczelni i Wydziału, przedstawiciele studentów, członkowie Rady Wydziału, nauczyciele akademicy, a także członkowie Komisji ds. Dydaktyki i Promocji Senatu AMW) i zewnętrzni (przedstawiciele MW RP, Departamentu Transportu Morskiego MłiR, Urzędu Morskiego w Gdyni, Kapitana Portu Gdańsk, Polskiego Stowarzyszenia Pilotów Morskich, Polskiego Rejestru Statków, Biura Hydrograficznego MW, służby SAR, przedsiębiorstw DOEHLE i Żegluga Gdańska).

Szczególne miejsce w tym procesie mają konsultacje programu z podobnymi wydziałami obu Akademii Morskich.

Ocena końcowa 1 kryterium ogólnego - w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) **Koncepcji kształcenia na ocenianym kierunku „nawigacja” ma związek z misją Uczelni oraz ze strategią jednostki. Oferta kształcenia na ocenianym kierunku jest różnorodna i innowacyjna (sześć specjalności). Współpraca Wydziału z interesariuszami zewnętrznymi stwarza dobre warunki do jej elastycznego kształtowania. Proces ten jest wzmacniany aktywnością naukową jednostki, w tym organizowanymi konferencjami naukowymi z udziałem studentów**

2) **W procesie ustalania koncepcji kształcenia na ocenianym kierunku, poziomie i profilu studiów, w tym określenia celów i efektów kształcenia oraz perspektyw rozwoju brali udział interesariusze zewnętrzni i wewnętrzni.**

2. Spójność opracowanego i stosowanego w jednostce opisu zakładanych celów i efektów kształcenia dla ocenianego kierunku oraz system potwierdzający ich osiągnięcie

1) **Efekty kształcenia kierunku „nawigacja” dla studiów pierwszego i drugiego stopnia zostały przyjęte uchwałą Senatu AMW nr 23/2012 z 23 kwietnia 2012 r. a następnie skorygowane uchwałą Senatu AMW nr 45/2013 z 19 września 2013r. Efekty kształcenia zostały ulokowane w obszarze nauk technicznych, w dziedzinie nauki techniczne i odnoszą się do dyscyplin geodezja i kartografia oraz częściowo transport i informatyka. Jest to zgodne z zapisem rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 8 sierpnia 2011 r. w sprawie obszarów wiedzy, dziedzin nauki i sztuki oraz dyscyplin naukowych i artystycznych.**

W opracowaniu kierunkowych efektów kształcenia brali udział pracownicy naukowo-dydaktycznymi Wydziału oraz pozostali interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni.

Interesariuszami wewnętrzni byli: kadra zarządcza Uczelni i Wydziału, przedstawiciele studentów, członkowie Rady Wydziału, a także członkowie Komisji ds. Dydaktyki i Promocji Senatu AMW. W charakterze interesariuszy zewnętrznych występowali przedstawiciele MW RP, Departamentu Transportu Morskiego MłiR, Urzędu Morskiego w Gdyni, Kapitana Portu Gdańsk, Polskiego Stowarzyszenia Pilotów Morskich, Polskiego Rejestru Statków, Biura Hydrograficznego MW, służby SAR, przedsiębiorstw DOEHLE i Żegluga Gdańska.

Na pierwszym stopniu kierunku „nawigacja” przyjęto 33 efekty wiedzy, 23 efekty umiejętności oraz 5 efektów kompetencji społecznych. Na drugim stopniu jest to odpowiednio: 18 efektów wiedzy, 18 efektów umiejętności oraz 8 efektów kompetencji społecznych. Studia pierwszego i drugiego stopnia są studiami o profilu praktycznym. Zdefiniowane efekty kształcenia częściowo spełniają wymagania rozporządzenia MNiSW dot. warunków prowadzenia studiów. Spośród obszarowych efektów kształcenia dla studiów pierwszego stopnia nie wybrano efektów: wiedzy T1P_W11, umiejętności T1P_U12 oraz kompetencji społecznych T1P_K03, T1P_K07. W przypadku studiów drugiego stopnia nie wybrano efektów obszarowych T2P_W11, T2P_U06, T2P_U10 oraz efektów inżynierskich:

InżP_K02, InżP_U09, InżP_U10, InżP_U11, InżP_U12, InżP_U04, InżP_W03, InżP_W04. Wybór ten nie budzi zastrzeżeń

Jednakże w przypadku studiów I stopnia, kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera, nie uwzględniono następujących efektów inżynierskich: InżP_K02, InżP_U04, InżP_U12, co jest niezgodne z prawem stanowiącym „W przypadku studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera, opis zakładanych efektów kształcenia, o których mowa w ust. 1, uwzględni również **pełny zakres** efektów kształcenia dla studiów o profilu ogólnoakademickim lub praktycznym, **prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich**, określonych w przepisach wydanych na podstawie **art. 9 ust. 1 pkt 2 ustawy**”.

Przyjęte efekty kształcenia dla kierunku powinny zostać osiągnięte przez każdego studenta niezależnie od tego, którą specjalność lub formę studiów realizuje.

Efekty kształcenia przyjęte przez Uczelnię dla kierunku „nawigacja” spełniają wymagania zawodowe określone w międzynarodowej konwencji STCW, tj. wymagania w zakresie wyszkolenia marynarzy, wydawania świadectw oraz pełnienia wacht. Nadzór nad prawidłowością wypełniania tych wymagań sprawuje administracja morska Polski. Zgodność potwierdzona jest certyfikatem wydanym Wydziałowi przez Ministra Infrastruktury i Rozwoju. Certyfikat posiada ważność 5 lat i takim interwale musi być odnawiany. Efekty kształcenia spełniają także wymagania Ministra Obrony Narodowej, z którym były konsultowane.

Przedmiotowe efekty kształcenia prowadzą do ukształtowania efektów kierunkowych. Dobrą praktyką zastosowaną w Uczelni jest opracowanie matrycy efektów kształcenia, która szczegółowo przedstawia sposób realizacji poszczególnych efektów i celów kształcenia poprzez realizację przedmiotowych efektów kształcenia. Informacje te są ogólnie dostępne dla studentów cywilnych oraz dla studentów wojskowych w Uczelni.

Opis efektów kształcenia jest publikowany. Sposób ich opisu nie budzi zastrzeżeń. Osiągnięcie przedmiotowych efektów kształcenia określonych w poszczególnych sylabusach umożliwi osiągnięcie kierunkowych efektów kształcenia.

Pewnym archaizmem odnotowanym przez Zespół Oceniający jest ciągle posługiwanie się Wydziału terminem „sylwetka absolwenta”. Każda z oferowanych specjalności ma taką sylwetkę. Nie jest to konieczne w sytuacji, gdy sformułowano jednocześnie efekty kształcenia.

2) Przyjęte kierunkowe efekty kształcenia składają się z efektów w kategoriach: wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych i pokrywają się z efektami kształcenia dla obszaru nauk technicznych oraz częściowo kwalifikacji inżynierskich. Język sformułowania efektów jest zrozumiały i jasny. Efekty są mierzalne, co daje możliwość zbudowania czytelnego systemu ich weryfikacji. Wydział zbudował system weryfikacji efektów. Szczegóły sposobów weryfikacji efektów zawarte są w dokumentacji toku kształcenia. Dokumentacja określa formy oceny typu sprawdzian, odpowiedź ustna, wykonanie sprawozdania itp. Zasadnym byłoby jednakże określenie dodatkowo szczegółowych kryteriów oceny i umieszczenie ich np. w sylabusach. Kryteria te przekazywane są werbalnie przez prowadzących w okresach poprzedzających weryfikację efektów kształcenia. Uczelnia rozwinęła także system „długu”, który pozwala studentom kontynuować kształcenie na kolejnych semestrach w przypadku nieosiągnięcia efektów kształcenia danego semestru. Dług wyrażony jest jednostką nakładu pracy i wynosi maksymalnie 10 punktów ECTS.

3) System oceny efektów kształcenia stosowany na Wydziale Nawigacji i Uzbrojenia Okrętowego jest przejrzysty. System nie budzi zastrzeżeń. Sposób oceny przedmiotowych efektów kształcenia wskazany jest szczegółowo w sylabusach. System weryfikacji efektów obejmuje ich wszystkie formy tj. wiedzę, umiejętności, kompetencje społeczne. Proces dyplomowania w formie jego przebiegu sprzyja weryfikacji efektów kształcenia.

Weryfikacji kompetencji społecznych sprzyja wojskowy charakter Uczelni, w której kładzie się bardzo duży nacisk na przyjmowanie właściwych postaw zarówno przez studentów mundurowych, jak i cywilnych. Weryfikacji umiejętności sprzyja infrastruktura Uczelni w tym zaawansowane laboratoria. Weryfikacji wiedzy sprzyja liczna, bardzo dobrze doświadczona kadra Wydziału. Sposób zaliczenia wybranych modułów, np. praktyka, opisana jest dodatkowo regulaminem praktyk. Dopuszcza on, np. możliwość (za zgodą Dziekana) odbycia i zaliczenia praktyki w innym terminie niż wskazuje to program studiów. Wynika to z faktu, iż studenci odbywają praktyki indywidualnie, także

na podkładach statków floty handlowej. Ze względu na specyfikę transportu morskiego studenci nie mogą rozpocząć i zakończyć praktykę w dokładnie przewidzianym czasie i miejscu. Elastyczność regulaminu praktyk w tym względzie jest nie tylko zrozumiała ale wymagana.

Odsiew wśród studentów mundurowych jest zjawiskiem marginalnym (jedna osoba w ostatnich pięciu latach). Bardzo małe limity przyjęć na studia wojskowe określane przez Ministra Obrony Narodowej powodują, że przyjmowani studenci reprezentują wysoki stopień dojrzałości i woli ukończenia kierunku. Około 10% chętnych przyjmowanych jest na studia. Wśród studentów cywilnych głównymi przyczynami odsiewu jest niezaliczenie semestru lub rezygnacja ze studiów w trakcie ich trwania. Ubytki w czasie trwania studiów świadczą o umiarkowanej selekcji w ich trakcie, która głównie ma miejsce na pierwszym roku studiów. Polityka Wydziału/Uczelni polega na umożliwieniu rozpoczęcia studiów cywilnych liczniejszych grup. Umożliwia się aby student zrezygnował po zapoznaniu się z warunkami studiowania i charakterem przyszłego zawodu, niż odpadł z rywalizacji w trakcie rekrutacji. Okazuje, że wobec praktycznego charakteru studiów niejednokrotnie osoby, które w trakcie rekrutacji zajmują dalsze miejsca w rankingu z powodzeniem kończą je, a osoby, które sprawiają wrażenie kandydatów perspektywicznych, nie radzą sobie lub rezygnują w pierwszych trzech semestrach nauki.

Można z tego wnioskować, że zasadniczą przyczyną rezygnacji ze studiowania jest niewystarczające przygotowanie kandydatów, a z drugiej strony nieefektywny system weryfikacji kandydatów w trakcie procesu rekrutacji, który ma związek z rozmijaniem się wyobrażeń kandydatów na przyszłych nawigatorów z rzeczywistością zawodu.

Liczbowo odsiew na studiach cywilnych, biorąc pod uwagę rocznik kończący obecnie studia, wyniósł 58% (studiuje 53 osoby z 126 przyjętych). Skala i przyczyny odsiewu studentów są przedmiotem systematycznych analiz władz Wydziału w trakcie posiedzeń Rady Instytutu i Rady Wydziału z uwzględnieniem stanowisk przedstawicieli studentów. Studenci podczas spotkania z Zespołem Oceniającym podkreślali także trudności związane z częstymi zmianami programowymi w ostatnim czasie.

Zespół Oceniający nie weryfikował sposobu przeprowadzania tzw. egzaminów cząstkowych przedmiotów konwencyjnych STCW. Powinny się one odbywać przy współdziałaniu egzaminatorów Centralnej Morskiej Komisji Egzaminacyjnej, których powołuje minister właściwy ds. gospodarki morskiej. Wybrani członkowie kadry wizytowanego Wydziału posiadają takie kompetencje.

Jednostka nie stosuje metod kształcenia na odległość.

Zespół Oceniający poddał kontroli wybrane prace przejściowe. Prace te są dostępne w Instytucie Nawigacji i Hydrografii Morskiej. Najczęściej są przechowywane we własnym zakresie przez pracowników naukowo-dydaktycznych. Weryfikacji poddano pięć grup prac przejściowych obejmujących, m.in. realizację projektu, wyniki kolokwium, zaliczenie pisemne. Merytoryczna strona prac przejściowych, tj. zawartość, strona formalna, jak np. możliwość identyfikacji studenta, nauczyciela, daty wykonania pracy przejściowej oraz oceny nie budziły zastrzeżeń. Prace etapowe zweryfikowane przez zespół dają podstawę do oceny sposobu weryfikacji efektów kształcenia. Ocena jest pozytywna.

Zespół Oceniający dokonał sprawdzenia 15 losowo wybranych prac dyplomowych. Ocenie poddano zarówno prace pierwszego, jak i drugiego stopnia oraz studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Ogólna ocena prac jest dobra. Zespół dostrzegł jednakże różnice w formie prac dotyczących, np. literatury. Rekomenduje się Wydziałowi opracowanie i wdrożenie wytycznych dot. sposobu pisania i redagowania pracy dyplomowej. Wybrane prace do sprawdzenia różniły się bardzo różną jakością, co znalazło odzwierciedlenie w postawionych ocenach. Dlatego zaleca się Wydziałowi dbanie o jakość prac, które powinny właściwie obrazować efekty kształcenia osiągnięte poprzez praktyczny profil kierunku, zwłaszcza na studiach pierwszego stopnia.

4) Pozyskiwaniem informacji o procesie kształcenia zajmuje się Biuro Karier AMW. Decyzją Rektora-Komendanta AMW nr 382 z dn. 1.10.2012 r. powołane zostało Akademickie Biuro Karier. Decyzja weszła w życie z dniem 1 października 2012 r. co oznacza, że pierwszy absolwenci byli poddani badaniu w roku akademickim 2012/13, zgodnie **z art. 13a ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym (tekst jedn. Dz. U z 2012 r. poz. 572 z późn. zm.)**. Zespół Oceniający stwierdza, że formalnie narzędzie do monitoringu losów absolwentów w Uczelni istnieje i umożliwia gromadzenie danych na potrzeby doskonalenia jakości kształcenia. Skuteczność tego systemu nie była możliwa do ustalenia w okresie przeprowadzania oceny ze względu na skromny materiał, którym dysponuje Wydział. Obecnie monitorowanie potrzeb rynku oraz oceny jakości kształcenia absolwentów realizowane jest poprzez odprawy służbowe i narady w Dowództwie Marynarki Wojennej oraz spotkania z kierownictwem firm, z którymi wydział podpisał stosowne umowy o współpracy naukowo – dydaktycznej. Innym stosowanym instrumentem jest bezpośredni kontakt z absolwentami oraz ich uwagi dotyczące procesu kształcenia.

Specyfika uczelni wojskowej powoduje, że badanie losów kariery studenta mundurowego jest bardzo dobre. Wszyscy absolwenci mundurowi mają zagwarantowane miejsce pracy w strukturach wojska, a właściwie są już zatrudnieni w momencie przyjęcia do Uczelni. Ich kariera wojskowa jest monitorowana.

Ocena końcowa 2 kryterium ogólnego - w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Zakładane przez Wydział Nawigacji i Uzbrojenia Okrętowego efekty kształcenia odnoszące się do programu studiów na I i II stopniu kierunku „nawigacja” są zgodne koncepcją rozwoju tego kierunku oraz częściowo z wymogami KRK. Wymagane jest w przypadku studiów I stopnia kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera uwzględnienie pełnego zakresu efektów inżynierskich – **brakujące efekty należy niezwłocznie uzupełnić**. Zakładane efekty kształcenia uwzględniają wymagania formalne interesariuszy zewnętrznych oraz wymagania organizacji zawodowych, umożliwiające uzyskanie uprawnień do wykonywania zawodu nawigatora. Efekty kształcenia uwzględniają wymagania sformułowane dla obszaru nauk technicznych oraz dyscyplin naukowych, z których wizytowany kierunek się wywodzi. Opisy efektów kształcenia są powszechnie dostępne dla studentów.

2) Opisy efektów kształcenia programu dla kierunku „nawigacja” są sformułowane w sposób zrozumiały i są sprawdzalne.

3) System oceny efektów kształcenia jest przejrzysty, umożliwia weryfikację zakładanych celów i ocenę osiągnięcia efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia. System ten jest powszechnie dostępny.

4) Wydział Nawigacji i Uzbrojenia Okrętowego Akademii Marynarki Wojennej w Gdyni dysponuje systemem monitorowania karier zawodowych absolwentów. System zapewnia możliwość doskonalenia efektów kształcenia. Skuteczność systemu nie jest możliwa do oceny ze względu na krótki czas działania systemu i skromność zgromadzonego materiału.

3. Program studiów umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

1) Na kierunku „nawigacja” prowadzonym przez Wydział Nawigacji i Uzbrojenia Okrętowego w Akademii Marynarki Wojennej w Gdyni prowadzone są studia pierwszego i drugiego stopnia o profilu praktycznym. Studia są realizowane w formie stacjonarnej i niestacjonarnej. Wszystkie formy studiów mają opracowane programy kształcenia.

Programy dostosowano do wymogów Krajowych Ram Kwalifikacji na podstawie delegacji uchwał Senatu AMW. Ostatnia korekta nastąpiła w związku z Uchwałą Senatu AMW nr 32/2013 z 13 czerwca 2013 r. w sprawie wytycznych w zakresie tworzenia programów kształcenia w Akademii Marynarki Wojennej.

W Akademii Marynarki Wojennej studiują studenci wojskowi i cywilni. Realizują oni odmienne programy. Studenci wojskowi są skoszarowani, cywilni nie.

W realizowanym programie studiów stacjonarnych pierwszego stopnia dla kandydatów na żołnierzy zawodowych, który w porównaniu z programem dla studentów cywilnych uwzględnia dodatkowo wytyczne szczegółowe MON, zaplanowano 3339 godzin dydaktycznych (kontaktowych), w tym 1489 godzin wykładów (45%), 1241 godzin ćwiczeń (37%), 554 godzin laboratorium (17%), 50 godzin seminarium (1%). Ogółem program przewiduje 6288 godzin pracy studenta (210 ECTS). Program realizowany jest w 7 semestrach.

W programie dla studentów studiów cywilnych pierwszego stopnia zaplanowano 2301 godzin dydaktycznych, w tym 945 godzin wykładów (42%), 848 godzin ćwiczeń (38%), 426 godzin laboratorium (19%), 24 godzin seminarium (1%). Ponadto w planie przewidziano 700 godzin obejmujących projekty, obowiązkowe konsultacje i inne zadania wykonywane przez studentów lub wymagające udziału studentów. W sumie program obejmuje 6002 godziny pracy studenta (240 ECTS). Program realizowany jest w 8 semestrach.

W programie kształcenia pierwszego stopnia wyszczególniono następujące moduły:

1. Moduł podstawowy, 750 godzin i 49 ECTS, który obejmuje takie przedmioty jak: język angielski, wychowanie fizyczne, bezpieczeństwo i higiena pracy, matematyka, fizyka, podstawy konstrukcji maszyn i grafiki inżynierskiej, informatyka, elektrotechnika i elektronika, automatyka, ochrona własności intelektualnych, podstawy ekonomii, podstawy prawa, podstawy zarządzania i organizacji, etyka działania,

2. Moduł kierunkowy – 1000 godzin i 50 ECTS – zawierający takie przedmioty zawodowe jak nawigacja, urządzenia nawigacyjne, systemy satelitarne w nawigacji, meteorologia, systemy informacji przestrzennej, systemy transportowe, eksploatacja technicznych środków transportu, bezpieczeństwo nawigacji i ratownictwo morskie, ochrona środowiska morskiego,

3. Moduł specjalistyczny. Realizowany program kształcenia oferuje 6 specjalności, rozpoczynające się na 5 semestrze z wyjątkiem specjalności EOSP, w której przedmioty specjalistyczne występują od drugiego semestru:

- eksploatacja Okrętowych Systemów Pokładowych – z takimi przedmiotami, jak m.in. komunikacja społeczna, przywództwo w dowodzeniu, historia sztuki wojennej, wiedza morska, obrona przeciwawaryjna, nawigacja taktyczna, uzbrojenie artyleryjskie i raketowe, uzbrojenie broni podwodnej, okrętowe systemy uzbrojenia artyleryjsko-raketowego, okrętowe systemy uzbrojenia broni podwodnej, technika niekontaktowa broni morskich,

- hydrografia i systemy informacji przestrzennej - z takimi przedmiotami, jak m.in. hydrografia morska, pomiary hydrograficzne, przyrządy i systemy pomiarowe w hydrografii, geoinformatyka,

- nawigacja i zarządzanie bezpieczeństwem morskim z takimi przedmiotami, jak m.in. osłona nawigacyjno-hydrograficzna działalności ludzkiej na morzu, system bezpieczeństwa i ochrony żeglugi, system monitorowania żeglugi i wymiany informacji bezpieczeństwa, zarządzanie bezpieczeństwem morskim, ochrona statku i obiektów portowych,

- eksploatacja statku handlowego,

- nadzór i zagospodarowanie polskich obszarów morskich,

- nawigacyjna obsługa sektora offshore.

Trzy ostatnie specjalności są oferowane od bieżącego roku akademickiego 2014/2015. Specjalność Eksploatacja Okrętowych Systemów Pokładowych - EOSP oznacza w istocie jednoczesny wybór kariery żołnierza zawodowego. Ministerstwo Obrony Narodowej oczekuje ukończenia tej właśnie specjalności przez oficerów marynarki wojennej.

Sekwencja przedmiotów i modułów określona w planie i programie studiów pierwszego stopnia jest prawidłowa.

W systemie studiów niestacjonarnych studenci wojskowi nie są kształceni. Program 8-semesteralnych studiów niestacjonarnych pierwszego stopnia obejmuje 1909 godzin dydaktycznych (współczynnik zastąpienia 0,57), w tym 801 godzin wykładów (42%) i 1108 godzin zajęć praktycznych: 667 godzin ćwiczeń (35%), 429 godzin laboratorium (22%), 12 godzin seminarium (1%). W sumie program obejmuje 5446 godzin różnorodnych form pracy studenta (240 ECTS).

Integralną częścią planu studiów pierwszego stopnia są praktyki zawodowe. Praktykom przyporządkowano 6 punktów ECTS. Praktyki trwają minimum 3 miesiące. Studenci cywilni często realizują nawet do 12 miesięcy praktyki w cyklu kształcenia. Na ten cel jest przeznaczony semestr 5 i

6 oraz ewentualnie okresy wakacyjne (taką ewentualność przewiduje regulamin praktyk). Praktyka studencka jest spójna z programem studiów i jest zgodna z celami i efektami kształcenia. Miejsca odbywania praktyk w przypadku studentów cywilnych zapewnione są przez firmy kontraktujące marynarzy. Miejsca odbywania praktyk dla studentów wojskowych zapewnia MON. Praktyki weryfikowane są przez Uczelnię a także przez Polską Administrację Morską. Podstawą weryfikacji jest wypełniony przez studenta dziennik praktyk, w którym każde zadanie i nabycie umiejętności praktycznych musi zostać potwierdzone przez kapitana statku. Praktyka 12 miesięczna wymagana jest do ubiegania się o uprawnienia zawodowe – dyplom oficera wachtowego marynarki wojennej, przy czym zgodnie z wymaganiami nałożonymi przez Ministra właściwego ds. gospodarki morskiej praktyka ta może być ukończona do 2 lat od czasu ukończenia uczelni. Do okresu praktyki zaliczone może zostać także udokumentowane doświadczenie zawodowe zdobyte w okresie nie krótszym niż 2 miesiące. Studenci wojskowi realizują praktykę w łącznym wymiarze 10 miesięcy po parzystych semestrach (podczas wakacji).

Studenci mają możliwość wyboru z planu studiów modułu specjalnościowego, wymiaru i terminu odbycia praktyki oraz tematyki pracy dyplomowej, w sumie daje to 105 ECTS. Deklaracja wyboru modułu specjalnościowego odbywa się w początkowej fazie studiów i w kolejnych semestrach studenci nie posiadają możliwości wyboru przedmiotów lub prowadzących dany przedmiot. Świadomość znaczenia wyboru specjalności powinna zostać zwiększona lub możliwość zmiany specjalności w trakcie trwania studiów powinna zostać umożliwiona.

Na studiach drugiego stopnia oferowane są trzy programy kształcenia, wszystkie w specjalności Nawigacja Morska, trwające trzy semestry. Dwa dotyczą studiów stacjonarnych: odrębny dla kandydatów na żołnierzy zawodowych, z uwzględnieniem wymagań Ministerstwa Obrony Narodowej oraz dwa dla studentów cywilnych: jeden dla studiów stacjonarnych i drugi dla studiów niestacjonarnych. Każdy program realizuje identyczne kierunkowe efekty kształcenia studiów drugiego stopnia. Studenci wojskowi realizują dodatkowo treści programowe wykraczające poza ustalone minimum zgodnie z wymogami opisanymi odrębnym wykazem sformułowanym przez MON. Program studiów stacjonarnych skierowany do studentów cywilnych obejmuje 1000 godzin zajęć kontaktowych (90 ECTS), z czego 501 godzin zajęć o charakterze praktycznym (ćwiczenia, laboratoria i seminaria). Program studiów niestacjonarnych obejmuje odpowiednio 900 godzin zajęć kontaktowych, z czego 455 zajęć jest o charakterze praktycznym. Program studiów drugiego stopnia realizowanych dla kandydatów na żołnierzy zawodowych obejmuje 1131 godzin zajęć kontaktowych (90 ECTS), z czego 606 godzin zajęć o charakterze praktycznym.

Kolejność przedmiotów i modułów określona w planie i programie studiów drugiego stopnia jest prawidłowa.

Nakład pracy niezbędny do realizacji programów opisany jest punktacją ECTS. System ECTS działa zgodnie z zasadami zawartymi w Regulaminie Europejskiego Systemu Transferu Punktów ECTS na Wydziale Nawigacji i Uzbrojenia Okrętowego AMW. Regulamin został uchwalony decyzją Rady Wydziału dn. 14 listopada 2012 roku. Przyjęto, iż jeden punkt ECTS odpowiada 25-30 godzin pracy studenta. Nakład pracy w semestrze odpowiada 30 punktom ECTS. Student ma możliwość zaciągnięcia „długu” określonego regulaminem studiów wynoszącego maksymalnie 10 ECTS.

Programy studiów stacjonarnych i niestacjonarnych pierwszego stopnia specjalności wojskowej i cywilnych spełniają wymagania konwencji STCW kształcenia oficerów marynarzy floty handlowej poziomu operacyjnego i zarządzania. Wymagania te są transponowane do polskiego prawa i zawarte są w rozporządzeniu **MiIR z dn. 5 lutego 2014r w sprawie ramowych programów szkoleń i wymagań egzaminacyjnych dla marynarzy działu pokładowego Dziennik Ustaw 2014 r. poz. 258.** Organizacja zajęć dydaktycznych na kierunku odbywa się zgodnie z Zarządzeniem Rektora nr 34/2013 z dnia 09.08.2013. Dokument ten określa szczegółowo zasady organizacji procesu kształcenia dla całej uczelni, reguluje kwestie porządku zajęć dydaktycznych, zasad przydziału zajęć, planowania i rozliczania zajęć dydaktycznych. Szczegółowy podział na grupy dla nowoprzyjętego rocznika dokonuje Dziekan. Zespół Oceniający pozytywnie ocenił praktyczny sposób organizacji zajęć.

Zajęcia dydaktyczne prowadzone są w formie wykładów, ćwiczeń, seminariów i konwersatoriów, laboratoriów, lektoratów języków obcych, zajęć z wychowania fizycznego oraz praktyk. Liczebność grup studenckich na zajęciach dydaktycznych ustala się w następujący sposób:

1. Wykłady prowadzone są dla wszystkich studentów danego rodzaju studiów, roku studiów, kierunku lub specjalności z uwzględnieniem warunków lokalowych oraz programów kształcenia,

2. Ćwiczenia, zajęcia seminaryjne i konwersatoria w grupach liczących co najmniej 25 osób,
3. Laboratoria w grupach liczących co najmniej 15 osób.

Na studiach stacjonarnych zajęcia planowane są w kolejnych tygodniach semestru w systemie 1-2 godziny wykładu i 2-3 godziny zajęć praktycznych na tydzień dla jednego przedmiotu. Zajęcia dydaktyczne prowadzone są w sposób tradycyjny z użyciem środków audiowizualnych, wspomaganie komputerowego (prezentacje) oraz w laboratoriach i symulatorach. Studenci mają dostępne opracowania, podręczniki, skrypty i instrukcje wykonane w sposób tradycyjny jak i w wersji elektronicznej oraz mają udostępniane przez nauczycieli prezentacje multimedialne do wybranych zagadnień. Sposób prowadzenia zajęć dostosowany jest do wymogów przedmiotu. Znaczącą formą kształcenia są zajęcia laboratoryjne i ćwiczenia w symulatorach.

Organizacja roku akademickiego odbywa się corocznie na podstawie Decyzji Rektora (dla roku akademickiego 2013-2014 to decyzja 41/2013 z 23.06.2013). Semestr dla studiów stacjonarnych składa się z 14 tygodni zajęć, zaś dla studiów niestacjonarnych z 12 zjazdów weekendowych od piątku do niedzieli. Szczegółowe planowanie zajęć odbywa się wg planów studiów obowiązujących na poszczególnych rocznikach.

Wymagania MON powodują, iż formalnie każdy rocznik podchorążych realizuje odrębny program studiów, albowiem co roku MON wymaga przedstawienia do akceptacji kompletu dokumentów dotyczących pełnego cyklu kształcenia (1. i 2. stopień, w sumie na cykl 5 lat). Niemal co roku MON przedstawia przy tej okazji zmodyfikowane oczekiwania, co skutkuje wprowadzaniem zmian do części przedmiotów odnoszących się do przygotowania specyficznego dla MON, zwykle nie powodując zmian w części kierunkowej programu. Wydział dąży do maksymalnej unifikacji programów realizowanych przez obie grupy studentów (wojskowych i cywilnych), aby uzyskać możliwie największą zgodność podstawowych i kierunkowych części programów. Najważniejszą zmianą jakościową - programową, co wynikało z inicjatywy Uczelni, było wprowadzenie nowych specjalności, które zwiększyły studentom możliwości wyboru treści programowych i zaowocowały lepszym dopasowaniem oferty dydaktycznej do potrzeb rynku pracy.

Indywidualizacja procesu kształcenia przejawia się w możliwości ubiegania się studenta o możliwość odbywania studiów wg Zasad Indywidualnej Organizacji Studiów lub też Zasad Organizacji Indywidualnego Planu Studiów i Programu Kształcenia. Uregulowania prawne dotyczące tej możliwości znajdują się w Regulaminie Studiów oraz dokumentach – odpowiednio „Zasady Indywidualnej Organizacji Studiów na WNiUO” – uchwała RW 06/13/14 z dnia 14.11.2013 oraz Zasady Organizacji Indywidualnego Planu Studiów i Programu Kształcenia - uchwała RW 7/13/14 z dnia 14.11.2013.

Po zaliczeniu drugiego semestru studiów wobec szczególnie uzdolnionych studentów, na wniosek studenta, dopuszcza się możliwość zastosowania indywidualnego planu studiów i programu kształcenia (IPSiPK). Warunkiem koniecznym ubiegania się o IPSiPK jest uzyskanie przez studenta oceny średniej, co najmniej 4,50, za rok studiów poprzedzający przyznanie IPSiPK. W ramach IPSiPK zapewnia się studentowi indywidualny dobór treści i form kształcenia. Ustalenie IPSiPK polega na:

- rozszerzeniu zakresu wiedzy w ramach kierunku lub specjalności,
- łączeniu specjalności w obrębie danego lub różnych kierunków studiów,
- poszerzeniu zakresu wiedzy na realizowanym kierunku studiów i w zakresie danej specjalności poprzez udział w pracach badawczych.

Studentowi przydzielany jest opiekun naukowy, który opracowuje indywidualny program studiów dla studenta, na bieżąco nadzoruje jego realizację oraz na ostatnim w roku akademickim posiedzeniu Rady WNiUO przedstawia informację i ocenę postępów studenta studiującego według IPSiPK.

Dodatkowo studenci, którzy:

- studiują na dwóch kierunkach lub,
- odbywają część studiów w uczelniach krajowych lub zagranicznych lub,
- wychowują dzieci lub,
- są niepełnosprawni lub,
- odbywają praktyki przewidziane planem studiów i programem kształcenia,

mogą wnioskować do Dziekana o udzielenie zgody na zastosowanie indywidualnej organizacji studiów (IOS). Zgoda taka musi być udzielona w każdym roku akademickim oddzielnie. IOS polega

na ustaleniu indywidualnych terminów realizacji rygorów dydaktycznych wynikających z planu studiów i programów kształcenia.

Pewnym mankamentem w organizacji studiów II stopnia jest rozpoczęcie tych studiów od semestru parzystego. Wydział oferuje absolwentom studiów inżynierskich kontynuację nauki na studiach drugiego stopnia ze szczególnym uwzględnieniem studentów wojskowych, których program I stopnia trwa 7 semestrów. Studenci ci ze względu na wymogi MON kontynuują obowiązkowo studia na drugim stopniu. Z tego powodu studenci cywilni, którzy realizują program 8 semestralny w sporadycznych przypadkach podejmują kształcenie na II stopniu. Często liczba kandydatów cywilnych na studia drugiego stopnia nie pozwala uruchomić odrębnej grupy i tworzona jest grupa łączona, wówczas studentom cywilnym udostępnia się realizację studiów częściowo w trybie indywidualnej organizacji planu studiów.

2) Zespół Oceniający odnotował, że cechą charakterystyczną kształcenia na Wydziale Nawigacji i Uzbrojenia Okrętowego Akademii Marynarki Wojennej w Gdyni jest silny nurt kształcenia morskiego z wyrazistym wyodrębnieniem wymagań floty handlowej określonych standardami szkolenia i pełnienia wacht przez marynarzy oraz dodatkowo wymagań Ministerstwa Obrony Narodowej, które mają zastosowanie wyłącznie do studentów – kandydatów na oficerów zawodowych Polskiej Marynarki Wojennej. Stosowane przy tym formy i metody dydaktyczne tworzą spójną całość. Osiągane jest to między innymi w oparciu o realizację procesu dydaktycznego wszystkich programów o jedną kadrę i tę samą infrastrukturę. Programy i treści programowe spełniają wymagania konwencji STCW i zmiany wprowadzone do niej w latach 2012-2014 przez Międzynarodową Organizację Morską. W efekcie obecnie funkcjonują odmienne programy dla każdego rocznika studentów. Zespół Oceniający potwierdza, że dla tej sytuacji zakładane efekty kształcenia są osiągnięte. Efekty kształcenia przedmiotowe i kierunkowe, programy i treści programowe oraz formy i metody dydaktyczne tworzą spójną całość tworząc kierunek „nawigacja”.

Ocena końcowa 3 kryterium ogólnego - w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Programy studiów na kierunku „nawigacja” umożliwiają osiągnięcie zakładanych celów i efektów kształcenia i ukształtowanie oczekiwanej struktury kwalifikacji.

2) Struktura programu studiów, zakładane efekty kształcenia, treści programowe, formy zajęć i stosowane metody dydaktyczne na ocenianym kierunku tworzą spójną całość.

4. Liczba i jakość kadry dydaktycznej a możliwość zagwarantowania realizacji celów edukacyjnych programu studiów

1) Uczelnia wykazuje 48 nauczycieli akademickich pełnozatrudnionych na Wydziale Nawigacji i Uzbrojenia Okrętowego (załącznik nr 2 do Raportu Samooceny). Zatrudniona kadra profesorów i doktorów habilitowanych ma duże kompetencje i doświadczenie.

Zgodnie z załącznikiem nr 1 Uczelnia wykazuje zatrudnienie 20 nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe i prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku studiów, w tym 2 profesorów, 7 doktorów habilitowanych i 11 doktorów z dziedziny nauki techniczne.

W tym roku zmienił miejsce pracy jeden z doktorów habilitowanych. Obecnie nauki techniczne reprezentują: 2 profesorów, 6 doktorów habilitowanych i 10 doktorów. Wśród tych nauczycieli w minimum kadrowym są głównie specjaliści z dyscypliny geodezja i kartografia oraz z takich dyscyplin z dziedziny nauk technicznych jak: Informatyka (1 dr hab.), Elektronika (1 dr), Budowa i eksploatacja maszyn (1 dr hab. i 1 dr), Nauki o obronności (1 dr hab.).

Zespół Oceniający stwierdza, że liczba pracowników naukowo-dydaktycznych i struktura ich kwalifikacji umożliwiają osiągnięcie założonych celów kształcenia i efektów realizacji programu kształcenia na kierunku „nawigacja”.

Liczba pracowników naukowo-dydaktycznych oraz struktura ich kwalifikacji umożliwiają realizację założonych celów kształcenia. Osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia wydaje się być niezagrażone.

Ocena stabilności minimum kadrowego - w roku 2014 jeden nauczyciel ze stopniem doktora habilitowanego zmienił miejsce pracy.

Zespół Oceniający stwierdza stabilność minimum kadrowego.

2) Obecnie minimum kadrowe na I stopniu studiów inżynierskich stanowi: 2 profesorów, 6 doktorów habilitowanych oraz 11 nauczycieli akademickich ze stopniem doktora.

Minimum kadrowe na II stopniu studiów magisterskich obecnie stanowi: 2 profesorów, 6 doktorów habilitowanych oraz 9 nauczycieli akademickich ze stopniem doktora.

Umożliwia to obsadę dydaktyczną poszczególnych przedmiotów przez nauczycieli akademickich reprezentujących specjalności naukowe adekwatne do treści programowych tych przedmiotów i zapewnienie odpowiednich relacji między liczbą nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe a liczbą studentów ocenianego kierunku studiów oraz zapewnienie wymaganych efektów kształcenia na I i II stopniu studiów.

Wszystkie osoby zgłoszone do minimum kadrowego spełniają warunki określone w **§ 14 i 15 Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 243, poz. 1445 z późn. zm.)**, tj.: „Minimum kadrowe dla studiów pierwszego stopnia na określonym kierunku studiów stanowi co najmniej trzech samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej sześciu nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora” oraz **§ 15**, tj. „Minimum kadrowe dla studiów drugiego stopnia na określonym kierunku studiów stanowi co najmniej sześciu samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej sześciu nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora”.

Ponadto, w **§ 13 pkt. 1**, tj.: „Do minimum kadrowego, o którym mowa w § 14, są wliczani nauczyciele akademicy zatrudnieni w uczelni na podstawie mianowania albo umowy o pracę, w pełnym wymiarze czasu pracy, nie krócej niż od początku semestru studiów”, a także **§ 13 pkt. 2**, tj.: „Nauczyciel akademicki może być wliczony do minimum kadrowego w danym roku akademickim, jeżeli osobiście prowadzi na danym kierunku studiów zajęcia dydaktyczne w wymiarze co najmniej 30 godzin zajęć dydaktycznych, w przypadku samodzielnych nauczycieli akademickich i co najmniej 60 godzin zajęć dydaktycznych, w przypadku nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora lub tytuł zawodowy magistra”.

Dla nauczycieli akademickich stanowiących minimum dla II stopnia studiów Uczelnia stanowi podstawowe miejsce pracy zgodnie z zapisem **rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r., poz. 131), § 13 ust. 1, punkt 2.**

Podczas weryfikacji teczek osobowych, a w szczególności oświadczeń o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego, należy stwierdzić, iż wszystkie osoby zgłoszone do minimum kadrowego spełniają warunki określone w **art. 112a ustawy z dn. 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.)**.

Wśród samodzielnych pracowników naukowych stanowiących minimum kadrowe jest 2 profesorów tytularnych i 6 doktorów habilitowanych. Ich bogaty dorobek naukowy oraz wysokie kwalifikacje zawodowe i dydaktyczne znacznie przewyższają wymagane kryteria dla realizacji programu studiów i osiągnięcia założonych efektów kształcenia.

Nauczyciele akademicy ze stopniem doktora wliczani do minimum kadrowego w większości stanowią zaawansowaną wiekowo kadrę posiadającą udokumentowany dorobek naukowy. Zdobyte przez nich specjalizacje naukowe i nawigacyjne w pełni zapewniają realizację programu dydaktycznego i osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia.

Analiza kompetencji nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia wskazuje na ich prawidłowe przypisanie do prowadzonych zajęć. Przeprowadzone hospitacje zajęć przez zespół oceniający potwierdziły dobrą obsadę zajęć oraz bardzo dobre przygotowanie merytoryczne i praktyczne nauczycieli posiadających międzynarodowe morskie certyfikaty nawigacyjne (załącznik nr 6). Obciążenie dydaktyczne nauczycieli jest duże – oprócz godzin wykonywanych w ramach wymaganego pensum, wielu nauczycieli realizuje dużą liczbę godzin ponadwymiarowych.

Relacja między liczbą nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe, a liczbą studentów ocenianego kierunku studiów spełnia wymagania i wynosi 1:36. Jest to zgodne z wymaganiami **§ 17, ust. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia.**

Biorąc pod uwagę dorobek naukowy zgłoszonych nauczycieli akademickich do minimum kadrowego oraz formalne wymagania im stawiane, zespół oceniający stwierdza: minimum kadrowe ocenianego kierunku tworzy 8 samodzielnych nauczycieli akademickich oraz 11 nauczycieli ze stopniem doktora. Minimum kadrowe spełnia wymagania do prowadzenia studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu praktycznym na kierunku „nawigacja”.

3) W ostatnich 5 latach pracownicy jednostki uzyskali: 1 osoba tytuł profesora, 2 osoby stopień doktora habilitowanego i 2 osoby stopień doktora.

Uczelnia umożliwia nauczycielom akademickim uczestnictwo w konferencjach i seminariach geodezyjnych. Popiera także aktywność pracowników w przygotowaniach artykułów i publikacji naukowych. Uczelnia prowadzi także studia drugiego stopnia (studia magisterskie). Utworzenie tych studiów związane było także z planowanym rozwojem młodej kadry naukowej m.in. poprzez wymianę z uczelniami i ośrodkami naukowymi w kraju i za granicą.

Polityka kadrowa uczelni zorientowana jest na rozwój badań naukowych i kompetencji pracowników naukowo-dydaktycznych. Prowadzona jest regularnie ocena pracowników, która służy ocenie postępów w zakresie tworzenia dorobku naukowego.

Większość prac badawczych realizowanych na wydziale ma charakter użytkowy i są realizowane wspólnie z innymi ośrodkami akademickimi oraz firmami sektora publicznego i prywatnego. Według informacji zawartych w raporcie samooceny pracownicy naukowo-dydaktyczni pracujący na kierunku „nawigacja” otrzymują wynagrodzenie powiązane z rezultatami ich pracy naukowo-dydaktycznej oraz korzystają z możliwości finansowania publikacji i udziału w konferencjach naukowych oraz udziału w projektach UE prowadzonych przez Uczelnię.

Uczelnia przeznacza znaczne środki na stypendia, wyjazdy pracowników na konferencje i sympozja naukowe. System wspierający rozwój kadry naukowo-dydaktycznej wdrożony na Uczelni opiera się na:

- organizowaniu i wspieraniu udziału nauczycieli akademickich w konferencjach naukowych,
- umożliwieniu publikacji w czasopismach i monografiach afiliowanych przez AMW,
- finansowaniu projektów i grantów wewnętrznych,
- nagradzaniu wybitnych osiągnięć naukowych i dydaktycznych,
- procedurach oceniania pracowników akademickich zarówno przez przełożonych, jak i studentów.

Podczas spotkania zespołu oceniającego z kadrą wizytowanego kierunku, nauczyciele potwierdzili, że doskonalenie pracowników jest elementem procesu zarządzania jakością w Uczelni. Uczelnia stwarza nauczycielom warunki do wymiany międzynarodowej. Na wizytowanym kierunku „nawigacja” 3 nauczycieli akademickich korzysta z możliwości prowadzenia zajęć w uczelniach zagranicznych w Bułgarii i Rumunii.

Zarządzanie kadrą na Wydziale Nawigacji i Uzbrojenia Okrętowego obejmuje szereg czynności zmierzających do zapewnienia sprawnej realizacji działalności naukowej i dydaktycznej. Zarządzanie polityką kadrową ma trzy wymiary:

- funkcjonalny – wyodrębnienie mniejszych, konkretnych celów zarządzania nauką i dydaktyką,

- instytucjonalny – zarządzanie podległymi komórkami instytucjonalnymi oraz zespołami badawczymi,
- instrumentalny – poprzez wykorzystanie różnorodnych narzędzi, metod i technik stosowanych celem usprawnienia procesu zarządzania kadrami.

Głównymi celami zarządzania kadrami na WNiUO AMW są:

- pozyskanie nowych nauczycieli akademickich oraz personelu inżyniersko-technicznego spełniających specyficzne dla realizowanego kierunku wymagania,
- utrzymanie i wspieranie działalności najlepszych nauczycieli akademickich i ich efektywne wykorzystanie w działalności naukowo–dydaktycznej oraz organizacyjnej,
- wspieranie rozwoju kwalifikacji.

Przedstawione powyżej cele spełniają następujące funkcje w polityce zarządzania kadrami wydziału:

- planowanie zasobów ludzkich w miarę zdolności finansowych uczelni oraz zapewnienia pensum dydaktycznego i badawczego,
- rekrutacja i selekcja nauczycieli według oczekiwanych umiejętności oraz posiadanych kwalifikacji,
- przemieszczenie pracowników (awanse, degradacje, przeniesienia, zwolnienia z pracy),
- motywowanie (wynagrodzenie – widełki płac, dodatki funkcyjne, nagrody finansowe oraz bodźce pozamaterialne – nagrody Rektora – Komendanta, medale resortowe),
- rozwój pracowników (szkolenie, doskonalenie, staże, praktyki, bezpłatne kursy językowe. planowanie karier).

Realizacja prowadzonej polityki kadrowej przyniosła następujące pozytywne efekty:

- Wydział posiada znaczącą procentowo liczbę osób ze stopniami dr i dr hab.,
- Wydział prowadzi prace badawcze finansowane spoza budżetu AMW, w tym wysokobudżetowe projekty rozwojowe,
- Wydział poprzez stymulowanie polityką kadrową uzyskał certyfikat OiB dla Laboratorium Podstaw Techniki,
- większość prac badawczych realizowanych na wydziale ma charakter użytkowy i są realizowane wspólnie z innymi ośrodkami akademickimi oraz firmami sektora publicznego i prywatnego,
- w minionych kilkunastu miesiącach 2 nauczycieli uzyskało stopień naukowy doktora habilitowanego, a 2 kolejnych posiada dorobek rokujący nadzieje na uzyskanie stopnia naukowego doktora habilitowanego.

Zespół Oceniający pozytywnie ocenia procedury zatrudniania oraz weryfikacji nauczycieli akademickich.

Ocena końcowa 4 kryterium ogólnego - w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

- 1) Liczba i struktura kwalifikacji kadry dydaktycznej oraz jej doświadczenie dydaktyczne zapewniają osiągnięcie założonych programowych efektów kształcenia.**
- 2) Dorobek naukowy i specjalizacje praktyczne nauczycieli dydaktycznych są adekwatne do realizowanego programu studiów i osiągnięcia zakładanych celów kształcenia.**
- 3) Polityka kadrowa uczelni sprzyja rozwojowi młodej kadry dydaktycznej w kontekście prowadzenia studiów drugiego stopnia na kierunku nawigacja oraz wymagań dotyczących prowadzenia badań naukowych przez nauczycieli akademickich z udziałem studentów.**

5. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa, którą dysponuje jednostka a możliwość realizacji zakładanych efektów kształcenia oraz prowadzonych badań naukowych

Baza dydaktyczna kierunku nawigacja mieści się w historycznym kampusie Akademii Marynarki Wojennej w Gdyni-Oksywiu. Zajęcia dydaktyczne mogą odbywać się we wszystkich audytoriach i salach wykładowych będących w dyspozycji Akademii. Kierunek Nawigacja na potrzeby dydaktyczne wykorzystuje sale wykładowe w budynkach: nr 4 (5 sal dydaktycznych i laboratoriów wojskowych), nr 5 (1 sala i 4 laboratoria stateczności okrętu, GIS, oraz pól fizycznych okrętu), nr 7 (laboratorium urządzeń nawigacyjnych, basen manewrowy, planetarium, 2 sale dydaktyczne, w tym 1 w remoncie), nr 9 (1 sala dydaktyczna, laboratoria: broni podwodnej i symulator), nr 10 (laboratoria 4 nowoczesnych symulatorów nawigacyjnych, 2 pracownie radiolokacji i łączności oraz 4 sale dydaktyczne), budynek nr 353 (3 pracownie komputerowe na 30 miejsc) oraz duża aula na 246 miejsc w nowoczesnym, niedawno oddanym do użytku, centrum bibliotecznym – konferencyjnym. Zarówno pracownicy naukowcy, jak i studenci w domach studenckich mają dostęp do Internetu za pomocą rozbudowanej sieci komputerowej TASK 100Mb/s. Za pomocą ogólnodostępnych infokiosków słuchacze mają dostęp do intranetowych zasobów AMW oraz do wybranych stron internetowych. W ramach programu DreamSpark Premium studenci i pracownicy Wydziału mogą uzyskać bezpłatny dostęp do większości produktów firmy Microsoft (systemów operacyjnych, programów biurowych, serwerów i środowisk tworzenia aplikacji).

W dniu 3 września 2012 roku Biblioteka Główna AWM rozpoczęła działalność w nowym budynku zajmującym trzy kondygnacje o łącznej powierzchni 4 531 m kw. Na terenie nowego gmachu Biblioteki udostępniono czytelnikom: sieć bezprzewodowego dostępu do Internetu; 268 miejsc do pracy; 49 komputerów z dostępem do Internetu; 1 Sale Pracy Grupowej na 9 osób i 1 salę na 12-15 osób; 6 Pokoi Pracy Własnej; Czytelnię Wojskowych Wydawnictw Specjalistycznych i Wewnętrznych; Czytelnię Czasopism Bieżących; Pracownię Multimedialną; Czytelnie ogólne (charakter otwarty) na poziomie Wypożyczalni i Informatorium oraz Pracownię Badań i Analiz.

W Bibliotece dostępnych jest 176 409 woluminów, w tym (stan na 2013 rok): 148 706 wydawnictw zwartych; 18 031 wydawnictw periodycznych; 11 396 jednostek ewidencyjnych w postaci zbiorów: normy, mikrofiszki, materiały audiowizualne; 620 wszystkich tytułów czasopism (w obecnej prenumeracie jest 112 tytułów czasopism polskich i 36 tytuły czasopism zagranicznych); dostęp do 7 czasopism zagranicznych online oraz do jednego czasopisma polskiego. Biblioteka udostępnia bazy Wirtualnej Biblioteki Nauki i innych akademickich baz naukowych w trybie on-line.

Zarówno baza dydaktyczna, jak i wyposażenie laboratoriów do zajęć praktycznych oraz nowoczesnej biblioteki zasługują na uznanie.

Tylko nowe obiekty, w tym obiekt biblioteki jest w pełni przystosowany do potrzeb studentów niepełnosprawnych.

W opinii studentów infrastruktura dydaktyczna, jaką dysponuje Jednostka, umożliwi im osiągnięcie zarówno przedmiotowych jak i kierunkowych efektów kształcenia na wysokim i bardzo praktycznym poziomie. Studenci obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym jako bardzo mocny punkt Uczelni wskazali fakt, że dysponuje ona wieloma symulatorami, a także statkami, na których prowadzone są zajęcia, co bardzo ułatwia studentom zdobycie doświadczenia niezbędnego w przyszłej pracy zawodowej. Studenci ocenianego kierunku odbywają praktyki na podstawie podpisanych umów m.in. w następujących firmach: Polska Żegluga Bałtycka w Kołobrzegu, Stocznia Remontowa w Gdyni, BALTEX Transport Morski w Gdyni, SMT Shipmanagement and Transport w Gdyni, Chipobrok Chińsko-Polskie Towarzystwo Okrętowe w Gdyni oraz u innych armatorów bander zagranicznych wg indywidualnych kontraktów o zatrudnieniu na statku. Termin ich realizacji oraz wybór miejsc, w których się odbywają są zgodne z celami i efektami kształcenia określonymi dla tych praktyk. System kontroli i zaliczania praktyk uwzględnia możliwość nabycia przez studenta umiejętności praktycznych.

Ocena końcowa 5 kryterium ogólnego – w pełni
Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego

Zarówno baza dydaktyczna, jak i wyposażenie laboratoriów do zajęć praktycznych zasługują na uznanie. Jednostka zapewnia bazę materialną, niezbędną do osiągnięcia końcowych efektów kształcenia na ocenianym kierunku studiów. Nowe budynki uwzględniają potrzeby osób niepełnosprawnych, natomiast budynki pozostałe wymagają dalszego dostosowywania w tym zakresie.

Terminy realizacji praktyk oraz wybór miejsc, w których się one odbywają są zgodne z celami i efektami kształcenia określonymi dla ocenianego kierunku studiów, zaś system kontroli i zaliczania praktyk umożliwia zdobycie doświadczeń i nabycie przez studenta wymaganych umiejętności praktycznych.

6. Badania naukowe prowadzone przez jednostkę w zakresie obszaru/obszarów kształcenia, do którego został przyporządkowany oceniany kierunek studiów

W ocenianej jednostce prowadzona jest działalność naukowo-badawcza dla potrzeb: Marynarki Wojennej, resortu Obrony Narodowej i gospodarki narodowej, w szczególności morskiej. Prowadzone badania dotyczą głównie technologii nawigacyjnych, zastosowania technik informatycznych w systemach nawigacyjnych, uzbrojenia i rozpoznania morskiego, z których można wymienić:

- badania nad zastosowaniem i wdrażaniem nawigacyjnych systemów satelitarnych,
- automatyzacja nawigacji radarowej – metody automatycznego wyznaczenia pozycji na morzu,
- rozpoznanie obrazowe – wykrywanie i identyfikacja obiektów podwodnych na podstawie obrazów sonarowych, rozpoznanie i identyfikacja obiektów nawodnych i powietrznych na podstawie informacji wizyjnej i analizy pól fizycznych okrętów,
- sterowanie autonomicznymi platformami nawodnymi i podwodnymi,
- procedury nawigacyjnego i hydrograficznego zabezpieczenia wszelkiej aktywności ludzkiej na morzu,
- badania modelowe stateczności i niezatapialności jednostek pływających.

Nauczyciele akademicki i studenci brali udział w 7 projektach badawczo – rozwojowych, w 17 projektach badań własnych i w 16 projektach statutowych. Tylko w roku 2013 opublikowano 171 prac nauczycieli akademickich, w tym 23 z udziałem studentów. W raporcie samooceny wymienia się 9 laboratoriów, w których wykonuje się eksperymenty badawcze finansowane w roku 2013 kwotą ok. 1.8 mln PLN.

Wyniki prowadzonych badań mają wpływ na proces kształcenia na ocenianym kierunku studiów i są bezpośrednio wykorzystywane w procesie dydaktycznym. Możliwość prowadzenia badań naukowych oraz ich wyniki, pozwalają na ugruntowanie wiedzy i kompetencji studentów oraz na rozwój i podnoszenie kwalifikacji pracowników naukowo-dydaktycznych.

Z dokumentów przedstawionych przez Jednostkę w trakcie wizytacji wynika, że studenci mają możliwość udziału w badaniach naukowych. Udział ten najczęściej związanych jest z realizacją badawczych prac inżynierskich i magisterskich. Studenci wizytowanego kierunku wyniki prowadzonych przez siebie badań prezentują w trakcie Bałtyckiego Festiwalu Nauki w Trójmieście, a także podczas organizowanej, co dwa lata przez INiHM międzynarodowej konferencji „Nawigacyjne zabezpieczenie działalności ludzkiej na morzu NavSup”.

Ocena końcowa 6 kryterium ogólnego - w pełni
Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego.

Rezultaty prowadzonych badań naukowych są wykorzystywane w procesie kształcenia. Jednostka stwarza studentom możliwość uczestnictwa w badaniach naukowych oraz zdobycia wiedzy i umiejętności przydatnych w pracy naukowo-badawczej, jednakże większość studentów nie jest zainteresowana taką możliwością.

7. Wsparcie studentów w procesie uczenia się zapewniane przez Uczelnię

1) Rekrutacja na studia I stopnia wizytowanego kierunku przeznaczona jest dla osób posiadających egzamin maturalny. Klasyfikacja odbywa się na podstawie konkursu świadectw dojrzałości – w systemie „starej matury”, „nowej matury” oraz matury międzynarodowej. Na podstawie punktów uzyskanych przez kandydatów z egzaminu maturalnego z matematyki oraz języka obcego nowożytnego tworzona jest lista kandydatów. Kandydaci posiadający dyplom Matury Międzynarodowej przyjmowani są na kierunek bez udziału w konkursie świadectw. W trakcie rekrutacji przewidziane są także 2 miejsca dla osób posiadających orzeczenie o niepełnosprawności. Na transparentność procedur wpływa również fakt, iż studenci na samym początku rekrutacji są informowani, że kierunek zostanie uruchomiony w momencie zakwalifikowania co najmniej 35 kandydatów.

Rekrutacja na studia II stopnia skierowana jest przede wszystkim do absolwentów kierunku nawigacja oraz kierunków pokrewnych. Studia II stopnia największą popularnością cieszą się wśród studentów specjalności „Eksploracja Okrętowych Systemów Pokładowych”, gdyż dwustopniowe wykształcenie na powyższej specjalności jest wymagane przez Ministerstwo Obrony Narodowej w przypadku kandydatów na żołnierzy zawodowych.

Rekrutacja na studia niestacjonarne odbywa się na podstawie kolejności złożenia dokumentów do momentu wyczerpania limitu miejsc.

W opinii studentów wizytowanego kierunku na studia cywilne przyjmowana jest zbyt duża liczba kandydatów, co powoduje obniżeniem wymagań, co do osób ubiegających się o przyjęcia na studia i skutkuje dużym odsiewem studentów przede wszystkim w trakcie pierwszego roku studiów. Z informacji przedstawionych przez Jednostkę w trakcie wizytacji wynika, że odsiew na studiach cywilnych rocznika, który rozpoczął studia w 2011 roku wynosi 58%.

2) Według studentów obecnych na spotkaniu z Zespołem Oceniającym system oceny osiągnięć jest transparentny i obiektywny. Warunki zaliczenia przedstawiane są studentom na pierwszych zajęciach i przestrzegane są przez nauczycieli akademickich do końca trwania kursu. W opinii studentów system oceny osiągnięć uwzględnia wszystkie obszary, tj., wiedzę, umiejętności oraz kompetencje społeczne, a także wszystkie efekty kształcenia prezentowane podczas pierwszych zajęć kursu. Według studentów wizytowanego kierunku system oceny osiągnięć studentów jest jednolity wobec wszystkich studentów, a także obiektywny. Według studentów obecnych na spotkaniu z ZO PKA mają oni dostęp do swoich prac zaliczeniowych, a także mają możliwość uzyskania informacji zwrotnej o popełnionych błędach.

3) Jednostka stwarza studentom wizytowanego kierunku możliwość uczestnictwa w wymianach międzynarodowych, jednakże z informacji przedstawionych przez Jednostkę w trakcie wizytacji wynika, że jedynie w latach 2010 - 2011 studenci byli zainteresowani taką możliwością. Studenci wizytowanego kierunku w trakcie spotkania z Zespołem Oceniającym wyrazili opinię, że Jednostka dysponuje zbyt małą liczbą podpisanych porozumień, a dostępna oferta nie do końca odpowiada zainteresowaniom studentów.

Studenci wizytowanego kierunku mają możliwość internacjonalizacji kształcenia poprzez udział w zagranicznych praktykach nawigacyjnych oraz konferencjach studenckich. Z dokumentów przedstawionych w trakcie wizytacji wynika, że za pośrednictwem Jednostki w praktykach w latach 2010-2014 udział wzięło 6 studentów, natomiast w konferencjach – 10.

Według studentów obecnych na spotkaniu z Zespołem Oceniającym specyfika wizytowanego kierunku w znacznym stopniu utrudnia korzystanie z możliwości internacjonalizacji procesu kształcenia poprzez uczestnictwo w wymianach studenckich. Na wizytowanym kierunku studenci częściej korzystają z możliwości internacjonalizacji procesu kształcenia poprzez realizację praktyk u zagranicznych armatorów.

Studenci wizytowanego kierunku obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym wyrazili opinię, że oferta lektoratów jaką prezentuje Jednostka jest zbyt uboga (tylko język angielski), natomiast studenci są zainteresowani nauką również innych języków, np. niemieckiego czy hiszpańskiego, m.in. ze względu na przyszłą pracę zawodową.

4) Z dokumentów przedstawionych przez Jednostkę w trakcie wizytacji wynika, że studenci mają możliwość konsultacji z nauczycielami akademickimi w zakresie 2 godzin tygodniowo. Dodatkowo studenci mogą liczyć na wsparcie merytoryczne nauczycieli akademickich również poza godzinami konsultacji, m.in. za pośrednictwem korespondencji e-mailowej. W opinii studentów obecnych na spotkaniu z Zespołem Oceniającym nauczyciele akademicy wspierają studentów merytorycznie zarówno w trakcie zajęć dydaktycznych, godzin konsultacji, ale również poza nimi.

Na wizytowanym kierunku studiów nie są prowadzone zajęcia z wykorzystaniem e-learningu, jednakże w ocenie studentów warto rozważyć wprowadzenie takiej formy zajęć w kontekście realizacji zajęć objętych konwencjami. Obecność na tych zajęciach jest dla studentów obowiązkowa, dlatego też w nagłych sytuacjach, przede wszystkim dotyczących studentów wojskowych nieobecności mogliby odrabiać poprzez realizację zajęć w formie e-learningowej.

Studenci wizytowanego kierunku mają możliwość indywidualizacji swojego procesu kształcenia poprzez wybór specjalności – obecnie na wizytowanym kierunku realizowane są 3 specjalności, z których wybór jednej (Eksploatacja Okrętowych Systemów Pokładowych) jest w istocie jednoznaczny z wyborem kariery żołnierza zawodowego, ponieważ jest to specjalność wymagana od kandydatów na żołnierzy przez Ministerstwo Obrony Narodowej. Sposobem na indywidualizację procesu kształcenia jest również realizacja programu studiów w formie IOS lub IPSiPK.

W opinii studentów obecnych na spotkaniu z Zespołem Oceniającym karty przedmiotów są dla nich wystarczającym źródłem informacji o przedmiocie oraz realizowanych w jego trakcie treściach.

Podczas spotkania z Zespołem Oceniającym studenci wyrazili opinię, że obsługa administracyjna Jednostki jest dla nich dostępna w odpowiednim wymiarze godzin, jest również pomocna w zakresie wszelkich spraw związanych z tokiem i organizacją studiów.

Z dokumentów przedstawionych przez Jednostkę w trakcie wizytacji wynika, że spośród nauczycieli akademickich związanych z kierunkiem powoływany jest opiekun kierunku, który jest łącznikiem między jednostkami organizacyjnymi Wydziału odpowiedzialnymi za organizację i tok studiów a studentami. Ścisłe współpracuje także z prodziekanem ds. studenckich, dyrektorem INiHM oraz organami Samorządu studentów AMW. Według studentów obecnych na spotkaniu z Zespołem Oceniającym opiekun kierunku nie wypełnia swoich zadań, a wszystkie sprawy leżące w jego kompetencjach studenci załatwiają osobiście. Dlatego należy zarekomendować sprawdzenie funkcjonowania instytucji opiekuna kierunku, np. poprzez ankietę studencką i rozliczanie nauczyciela akademickiego pełniącego powyższą funkcję ze sposobu pełnienia swoich obowiązków.

Na wizytowanym kierunku studenci z niepełnosprawnościami mają zapewnione 2 miejsca w procesie rekrutacji. Dodatkowo Uczelnia w ramach swojej działalności zapewnia studentom niepełnosprawnym miejsca w domach studenckich oraz miejsca parkingowe na parkingu przy Uczelni, wydzielone miejsca w auli oraz audytoriach. Nowo wybudowane Centrum Konferencyjno-Naukowo oraz Aula AMW przystosowane są do potrzeb osób niepełnosprawnych, natomiast pozostała infrastruktura jest ciągle modernizowana, również pod tym kątem. Z informacji przedstawionych przez Władze Wydziału wynika, że studenci z niepełnosprawnościami mogą również ubiegać się o alternatywne formy odbywania i zaliczania przedmiotów praktycznych, w których nie mogą brać całkowitego udziału ze względu na stopień niepełnosprawności.

Studenci wizytowanego kierunku zgodnie z planem i programem studiów muszą zrealizować pracę inżynierską na zakończenie studiów I stopnia oraz magisterską na zakończenie studiów II stopnia. Z informacji przedstawionej przez studentów w trakcie spotkania z Zespołem Oceniającym wynika, że

tematykę prac dyplomowych wybierają oni zgodnie ze swoimi zainteresowaniami. Promotorzy wybierani są z listy prezentowanej studentom przez Władze Jednostki. Studenci w trakcie realizacji prac dyplomowych oraz prac naukowych mogą korzystać z infrastruktury jaką dysponuje Jednostka.

Na wizytowanym kierunku studenci mają możliwość uczestnictwa w pracach naukowego koła nawigacyjnego FiLambda. Koło Naukowe w roku akademickim 2013/2014 wznowiło swoją działalność, a w planach przedstawicieli koła na najbliższy okres jest m.in. zorganizowanie Dni Otwartych kierunku nawigacja z wykorzystaniem symulatorów. Koło Naukowe jak każda inna organizacja studencka zarejestrowana w AWM (poza AZS posiadającym swój odrębny budżet) może wnioskować do Prezydium Samorządu Studentów o środki finansowe na działalność naukową. Środki te przyznawane są przez Komisję ds. przyznawania środków na studencką działalność naukową, w skład, której wchodzi: prorektor ds. kształcenia, pełnomocnik rektora ds. studenckich, przewodniczący Prezydium Samorządu Studentów oraz członkowie Komisji ds. kształcenia Prezydium Samorządu Studentów.

Regulamin pomocy materialnej, przyznawania miejsc w domach studenckich oraz wyżywienia dla studentów cywilnych Akademii Marynarki Wojennej w Gdyni wprowadzony został Decyzją Rektora-Komendanta Akademii Marynarki Wojennej nr 105 z dnia 30 września 2014 roku. Treść regulaminu a także wysokość stawek stypendialnych na drodze porozumienia ustalana jest wraz z Prezydium Samorządu Studentów AMW. Zgodnie z Regulaminem student może ubiegać się o formy pomocy materialnej zgodne z **art. 173 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym z dnia 27 lipca 2005 roku.** Kompetencje w zakresie przyznawania stypendium socjalnego, stypendium specjalnego dla osób niepełnosprawnych oraz zapomóg na wniosek Prezydium Samorządu Studentów przekazane zostały Wydziałowym Komisjom Stypendialnym, w których większość składu stanowią studenci. Natomiast kompetencje w zakresie rozpatrywania wniosków o stypendium rektora dla najlepszych studentów, odwołań od decyzji Wydziałowych Komisji Stypendialnych oraz wniosków o ponowne rozpatrzenie sprawy zostały przekazane przez Rektora-Komendanta na wniosek Prezydium Samorządu Studentów Uczelnianej Komisji Stypendialnej, w której większość składu stanowią studenci. Stypendia przyznawane są na wniosek zainteresowanego studenta, a wszystkie informacje dotyczące terminów składania wniosków oraz terminów instrukcyjnych dotyczących odwołań i wniosków o ponowne rozpatrzenie sprawy znajdują się w Regulaminie pomocy materialnej. Regulamin ten został dostosowany do wymogów wprowadzonych przez nowelizację ustawy **Prawo o szkolnictwie wyższym z dnia 27 lipca 2005 roku obowiązująca od 1 października 2014 roku** m.in. w zakresie przyznawania stypendium rektora także najlepszym studentom pierwszego roku studiów I stopnia.

Z informacji przekazanej przez studentów w trakcie spotkania z Zespołem Oceniającym wynika, że z wszelkimi problemami natury formalnej dotyczącymi wniosków o przyznawanie świadczeń pomocy materialnej zgłaszają się oni do Samorządu Studentów.

Na wizytowanym kierunku studenci kandydujący do czynnej służby wojskowej podlegają skoszarowaniu na terenie jednostki wojskowej, natomiast studenci cywilni mogą korzystać z możliwości zamieszkania w jednym z trzech domów studenckich Jednostki.

Studenci Akademii Marynarki Wojennej ze względu na specyfikę oraz wielkość Uczelni tworzą Samorząd Studentów, którego głównym organem jest Prezydium Samorządu Studentów, które obecnie liczy 14 członków. W trakcie spotkania z Zespołem Oceniającym przedstawiciele Samorządu Studentów wyrazili opinię, że struktura Samorządu zapewnia im sprawne funkcjonowanie bez tworzenia zbędnej dokumentacji i angażowania niezainteresowanych działalnością studentów. W opinii przedstawicieli Samorządu Studentów wsparcie finansowe ze strony Uczelni w znacznym stopniu umożliwia działalność Samorządu.

W Akademii Marynarki Wojennej funkcjonuje tzw. Akademickie Biuro Karier, które zajmuje się oprócz monitoringu także organizacją, m.in. kursów i szkoleń dla studentów.

Ocena końcowa 7 kryterium ogólnego - w pełni
Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

- 1) Zasady i procedury rekrutacji studentów są przejrzyste oraz uwzględniają zasadę równych szans. W opinii studentów nie zapewniają one jednak właściwej selekcji kandydatów na wizytowany kierunek studiów.
- 2) System oceny osiągnięć studentów zawiera standardowe wymagania znane studentom od pierwszych zajęć, a także zapewnia przejrzystość oraz obiektywizm formułowania ocen.
- 3) Specyfika wizytowanego kierunku nie sprzyja internacjonalizacji procesu kształcenia poprzez realizację procesu kształcenia w formie wymian studenckich, jednakże niejednokrotnie studenci realizują praktyki u zagranicznych armatorów, co wpływa na internacjonalizację ich procesu kształcenia.
- 4) System pomocy naukowej, dydaktycznej i materialnej sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów oraz skutecznemu osiągnięciu założonych efektów kształcenia.

8. Jednostka rozwija wewnętrzny system zapewniania jakości zorientowany na osiągnięcie wysokiej kultury jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów.

1) W Akademii Marynarki Wojennej i na Wydziale Nawigacji i Uzbrojenia Okrętowego funkcjonują wdrożone Wewnętrzne Systemy Zapewniania Jakości Kształcenia. Uczelniany system funkcjonuje od dnia 29 lutego 2012 r. System został wprowadzony zarządzeniem Rektora-Komendanta Akademii Marynarki Wojennej nr 57/2012 w sprawie utworzenia w Akademii Marynarki Wojennej uczelnianego systemu zapewnienia jakości kształcenia. System jest narzędziem realizacji strategii AMW w zakresie zapewnienia jakości kształcenia. W uzupełnieniu do zarządzenia Rektora Senat AMW przyjął uchwałę nr 26/2014 z 29.05.2014 określającą zasady oraz metody wdrażania i udoskonalania Uczelnianego systemu jakości kształcenia. Celem Systemu jest doskonalenie jakości kształcenia w Akademii, podejmowanie działań na rzecz podnoszenia kwalifikacji kadry dydaktycznej i naukowej, podnoszenie poziomu wykształcenia absolwentów oraz stałe monitorowanie jakości kształcenia i podejmowanie działań doskonalących proces kształcenia. Działania Systemu dotyczą: analizy zasad rekrutacji i kształcenia, ocenę procesu kształcenia, organizację procesu kształcenia, ocenę warunków prowadzenia zajęć dydaktycznych, ocenę programów kształcenia, planów studiów, analizę efektów kształcenia, badanie mobilności studentów, doktorantów i pracowników, ocenę systemu premiowania wyróżniających się nauczycieli akademickich, pracowników, studentów i doktorantów, ocenę warunków socjalno-bytowych studentów i doktorantów, w tym możliwości uzyskiwania stypendium, sprawdzanie jakości obsługi administracyjnej, badanie kariery zawodowej absolwentów oraz opinii pracodawców w zakresie przygotowania absolwentów do pracy zawodowej, przegląd aktów prawnych regulujących proces kształcenia, sprawy socjalne oraz badania ankietowe studentów, doktorantów i absolwentów poszczególnych form studiów, nauczycieli akademickich, pracodawców oraz pracowników obsługujących proces kształcenia. Obsługę administracyjno-biurową Uczelnianego Zespołu zapewnia Oddział Kształcenia - Biuro ds. Jakości Kształcenia.

Na Wydziale Nawigacji i Uzbrojenia Okrętowego funkcjonuje Zespół Jakości Kształcenia. Został on powołany decyzją Dziekana nr 371/2014 z dnia 12.06.2014 r. W skład zespołu wchodzi:

- przewodniczący,
- dwóch przedstawicieli nauczycieli akademickich jednostki,
- jeden przedstawiciel administracji wydziału wskazany przez kierownika dziekanatu,
- dwóch studentów wskazanych przez Prezydium Samorządu Studentów reprezentujących różne kierunki prowadzone przez wydział,
- przedstawiciel doktorantów.

Do zadań Zespołu należy: opracowanie strategii zapewnienia jakości kształcenia, określenie procedur i polityki zarządzania jakością kształcenia, opracowanie prawnej, merytorycznej i technicznej dokumentacji Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia, przedstawianie Rektorowi - Komendantowi propozycji działań mających na celu doskonalenie procesu kształcenia, wsparcie dla

działań Wydziałowych Komisji, ciągłe doskonalenie Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia.

System oceny procesu zarządzania kierunkiem jest dyskutowany na Radzie Wydziału w każdym roku akademickim. Zespół oceniający odnotował, że Dziekan przedstawia raport w sprawie sprawności nauczania, uwagi kierowników praktyk oraz otwiera dyskusję nad ewentualnymi zmianami w planach studiów. Wyniki raportu są następnie analizowane i przedstawione w formie zaleceń do zmian treści kart przedmiotów, a nawet planów kształcenia na nowy rok akademicki. W ostatnich latach niemalże co roku następowała zmiana w programie nauczania, co wynikało zarówno z oceny efektywności kształcenia, jak i monitorowania przez system zmian legislacyjnych mających wpływ na programy kształcenia. Drugim nurtem WZJK jest realizacja zadań bieżących w postaci hospitacji zajęć. Na początku każdego semestru tworzy się instytutowy plan hospitacji zajęć dydaktycznych, który jest terminowo realizowany, a następnie wyniki ocen poszczególnych nauczycieli akademickich są brane pod uwagę przy ich ocenie okresowej oraz rozmowach kadrowych. Plan hospitacji dotyczy wszystkich nauczycieli akademickich Wydziału. Realizowany system dotychczas spełnia pokładane oczekiwania. Ocena hospitowanych zajęć dokonywana jest na Arkuszu obserwacji (hospitacji) zajęć dydaktycznych. Wzór arkusza określa uchwała nr 43/2012 Senatu Akademii z dnia 29 czerwca 2012 r. w sprawie określenia wzoru Arkusza Oceny Nauczyciela Akademickiego. Dyrektorzy Instytutów corocznie wyznaczają nauczycieli do hospitacji i obserwacji zajęć, a Dziekan Wydziału ustala hospitacje wydziałowe. Arkusze hospitacji są przechowywane na Wydziale. Omówienie hospitacji zajęć dydaktycznych następuje bezpośrednio po zajęciach, w szczególnych przypadkach nie później niż trzy dni po zajęciach. Wnioski z hospitacji przedstawiane są do dyskusji i oceny na szczeblu jednostki dydaktycznej, a w uzasadnionych przypadkach na Radzie Wydziału. Wypełnione arkusze obserwacji zajęć przechowywane są w dziekanacie Wydziału.

Wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia jest częścią systemu uczelnianego opartego na normach PN-EN ISO 9001:2009 oraz PN-EN ISO 22000:2006 potwierdzonych certyfikatem zgodności Biura Certyfikacji Systemów Zarządzania Polskiego Rejestru Statków S.A. nr 324 ważnym do 31.01.2015 r.

W systemie funkcjonuje kilka procedur: PZJ- 4.9.5 – Kształcenie, PZJ 4.8.3 -Nadzorowanie niezgodności, PZJ-4.9.4 - Szkolenia zawodowe, PZJ-4.4 - Projektowanie procesu kształcenia, PZJ-4.9.1 - Rekrutacja na studia, PZJ-4.10 - Ocena pracy nauczycieli akademickich, PZJ 4.18 - Szkolenie kadry i pracowników wojska, P-4.9.3 – Praca naukowo-badawcza oraz procedurze PZJ 4.19- Zakupy. Szczegóły funkcjonowania systemu są publicznie udostępnione na stronie internetowej AMW. Dodatkowo informacje te znajdują się w dziekanacie WNiUO. Interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni mają dostęp do informacji dotyczących oferowanych studiów cywilnych. Informacje dotyczące studiów wojskowych nie są publicznie dostępne. Zespół Oceniający zapoznał się z nimi. Wojskowi interesariusze AMW mają zapewniony dostęp do tych informacji.

Funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości na Wydziale jest poddawane okresowemu sprawdzeniu w drodze audytu wewnętrznego.

Doskonalenie jakości Kształcenia na Wydziale obejmuje procesy, w skład których wchodzi:

- doskonalenie efektów kształcenia,
- doskonalenie programów kształcenia,
- doskonalenie procesu nauczania,
- weryfikację zakładanych efektów kształcenia.

Elementami procesu zapewnienia jakości kształcenia na Wydziale są:

- zapewnienie właściwej obsady kadry dydaktycznej i jej monitoring,
- zapewnienie stabilności kadry,
- wsparcie rozwoju i aktualności posiadanej wiedzy przez kadre poprzez szkolenia w zakresie dydaktyki, ewaluacji i sprzężenia zwrotnego,
- opracowanie programów zajęć (w oparciu o program studiów, ramowe programy przedmiotów, w postaci kart przedmiotów szczegółowych zajęć),
- doskonalenie metod kształcenia,
- utrzymanie systemu ocen pracowników i kontroli zajęć – w postaci hospitacji i systemu ankiet,
- monitorowanie potrzeb rynku.

Na Wydziale prowadzone są działania zapobiegania zjawisku popełniania plagiatu. Prace dyplomowe poddawane są sprawdzeniu systemem komputerowym. Wyniki kontroli są przedmiotem raportu, który

powinien być integralną częścią pracy dyplomowej. Zespół Oceniający odnotował przypadki braku takich raportów. Niedociągnięcie to należy usunąć

Praca Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości na Wydziale jest skuteczna. Zespół oceniający zapoznał się z materiałami potwierdzającymi jego pracę. Efektywność działania systemu jest dobra chociaż może ulec zwiększeniu. Uwaga ta dotyczy wdrażania efektów kształcenia i objęcia nim pełnego zakresu efektów inżynierskich. Wydział przechodzi obecnie proces zmian kierownictwa, stąd odnotowano drobne niestabilności funkcjonowania systemu.

2) Interesariusze zewnętrzni i wewnętrzni aktywnie uczestniczą w procesie zapewnienia jakości kształcenia oraz działaniach podejmowanych przez jednostkę, mających aktywizować uczestników i beneficjentów procesu kształcenia do podnoszenia jego jakości. Potwierdziły to spotkania ze studentami, kadrami oraz partnerami społecznymi. W procesie zapewniania jakości kształcenia na kierunku „nawigacja”, uczestniczą nauczyciele akademicy realizujący program kształcenia, opiekunowie grup, kierownictwo Wydziału i pozostałych jednostek organizacyjnych.

Oceny realizacji programu kształcenia dyskutowane są na spotkaniach roboczych Rady Instytutu. Przedstawiciele studentów biorą udział w spotkaniach roboczych Rady Instytutu. Akademia Marynarki Wojennej oraz Wydział Nawigacji i Uzbrojenia Okrętowego realizując swą misję musi spełnić wymagania trzech dużych interesariuszy zewnętrznych. Są to: Minister Obrony Narodowej, Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Minister właściwy ds. gospodarki morskiej. Wymagania nakładane przez te trzy organy administracji państwowej są najbardziej widoczne. Jednym z przejawów udziału interesariuszy zewnętrznych jest wdrożenie programów kształcenia zgodnych z wytycznymi międzynarodowej konwencji w zakresie wykształcenia marynarzy, wydawania świadectw oraz pełnienia wacht – STCW. Rektor AMW powołał pełnomocnika ds. współpracy z gospodarką morską oraz pełnomocnika do współpracy w zakresie konwencji STCW do których kompetencji należy utrzymywać stały kontakt z „morskimi” interesariuszami zewnętrznymi. Interesariusze zewnętrzni opiniowali efekty kształcenia, np. dyrektor Urzędu Morskiego w Gdyni, Biuro Hydrograficzne Marynarki Wojennej. Podmioty gospodarcze, ale także jednostki administracji publicznej, z którymi współpracuje Wydział włączają się w proces opracowywania programów kształcenia. Wśród podmiotów aktywnie uczestniczących w opisywanych procedurach wymienić należy przede wszystkim te, w których studenci wizytowanego kierunku odbywają praktyki i staże oraz we współpracy przygotowują prace dyplomowe.

Kadra wpływa na jakość kształcenia dzięki podnoszeniu swych kwalifikacji w drodze wizyt studyjnych w innych uczelniach. Metodą doskonalenia jakości jest organizowanie cyklicznych konferencji integrujących środowisko nawigacji polskiej. Konferencja NavSup - Nawigacyjne zabezpieczenie działalności ludzkiej na morzu, w której biorą udział nauczyciele i studenci kierunku. Doświadczenia z niej wyniesione stają się podstawą analiz stosowanych praktyk nauczania nawigacji morskiej w Uczelni i kraju. Niejednokrotnie studenci występują na konferencji referując wyniki najlepszych prac magisterskich.

Udział w zapewnieniu jakości kształcenia oraz sprawność kadry zarządczej jest bardzo duża, a jej wpływ na tok studiów istotny. Dla przykładu dziekan Wydziału decyzją z dnia 18 stycznia 2013 roku zarządza opracowanie nowych programów studiów w przeciągu 2,5 tygodni. Zadanie zostało wykonane w terminie. Wpływ kadry na jakość kształcenia formalnie określony jest poprzez uchwały Senatu AMW, takie jak np. uchwała 67/2012, czy uchwała 32/2013, które podają wytyczne do planów studiów i przedmiotów ogólnouczelnianych.

Nauczyciele akademicy, co najmniej raz w roku, a w sytuacjach opracowywania nowego planu studiów częściej, odbywają spotkania dotyczące zapewnienia jakości kształcenia.

Nauczyciele są członkami Komisji Programowej kierunku powołanej decyzją dziekana dnia 18 stycznia 2013. W ramach spotkania wysłuchuje się wszystkich propozycji zmian i ewentualnych zastrzeżeń do aktualnego planu. Po spotkaniu powstaje notatka, w której zbierane są wszystkie poczynione na spotkaniu ustalenia. Dokument ten jest rozesyłany drogą mailową do uczestników spotkania do zatwierdzenia. Jest on także podstawą do opracowania zmian w nowym planie studiów.

Nauczyciele hospitują i są hospitowani zgodnie z harmonogramem, co jest elementem zapewnienia jakości kształcenia.

Udział studentów w systemie zapewnienia wysokiej jakości kształcenia przejawia się na kilka sposobów. Studenci oceniają nauczycieli i sposób prowadzenia zajęć w okresowej ankietyzacji. Wyniki ankiet są elementem oceny jakości kształcenia na kierunku. Studenci opiniują, poprzez swój organ - samorząd studencki, plany studiów. Studenci mają swych przedstawicieli w Radzie Wydziału. Studenci wyrażają swoje opinie o prowadzonych zajęciach, postępy w nauce są dyskutowane i mogą stanowić podstawę zmian programowych lub stosowanych metod kształcenia lub pomocy dydaktycznych.

Tabela nr 1 Ocena możliwości realizacji zakładanych efektów kształcenia.

Zakładane efekty kształcenia	Program i plan studiów	Kadra	Infrastruktura dydaktyczna/ biblioteka	Działalność naukowa	Działalność międzynarodowa	Organizacja kształcenia
wiedza	+	+	+	+	+	+
umiejętności	+	+	+	+	+	+
kompetencje społeczne	+	+	+	+	+	+

+ - pozwala na pełne osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

+/- - budzi zastrzeżenia - pozwala na częściowe osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

- - nie pozwala na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

Ocena końcowa 8 kryterium ogólnego` w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Wydział Nawigacji i Uzbrojenia Okrętowego ma dobrze funkcjonujący i właściwie umiejscowiony wewnętrzny system zapewniania dobrej jakości kształcenia. System funkcjonuje w oparciu o przejrzyste procedury zarządzania kierunkiem. Struktura systemu umożliwia systematyczną analizę i ocenę osiągniętych efektów kształcenia.

2) W procesie zapewniania jakości i budowy kultury jakości kształcenia uczestniczą aktywnie interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni.

9. Podsumowanie

Tabela nr 2 Ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

L.p.	Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
		wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
1	koncepcja rozwoju kierunku		+			
2	cele i efekty kształcenia oraz system ich weryfikacji		+			
3	program studiów		+			
4	zasoby kadrowe		+			
5	infrastruktura dydaktyczna		+			
6	prowadzenie badań naukowych ²		+			
7	system wsparcia studentów w procesie uczenia się		+			
8	wewnętrzny system zapewnienia jakości		+			

Analiza programu kształcenia na ocenianym kierunku studiów „nawigacja” wskazuje na bardzo dobre warunki do uzyskania zakładanych efektów kształcenia i rozwoju ocenianego kierunku oraz zapewnienia wysokiej jakości kształcenia. Cele i efekty kształcenia oraz system ich weryfikacji, program studiów, zasoby kadrowe, infrastruktura dydaktyczna, prowadzenie badań naukowych, system wsparcia studentów w procesie uczenia się to elementy opisane wewnętrznym systemem zapewnienia jakości kształcenia. System funkcjonuje w oparciu o przejrzyste procedury zarządzania kierunkiem. Struktura systemu umożliwi systematyczną analizę i ocenę wymienionych powyżej obszarów aktywności ocenianego kierunku. W procesie tym uczestniczą aktywnie interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni.

² Ocena obowiązkowa jedynie dla studiów II stopnia i jednolitych magisterskich.

Zespół Oceniający **zaleca** opracowanie wytycznych do realizacji prac dyplomowych. **Zaleca się** w pracach dyplomowych odwoływanie się dyplomanta do literatury naukowej zawartej w czasopismach naukowych, krajowych i zagranicznych.

Wymagane jest w przypadku studiów I stopnia kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera uwzględnienie pełnego zakresu efektów inżynierskich.

Tabela nr 3

Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
	Wyróżniająco	w pełni	znaczaco	częściowo	niedostatecznie
Uwaga: należy wymienić tylko te kryteria, w odniesieniu do których nastąpiła zmiana oceny					

Prof. dr hab. inż. Jan Ogonowski

Przewodniczący Zespołu Oceniającego. Członek PKA